

1949 İMPARATORLUK ÖDÜLÜ

CUNIÇİRO TANİZAKİ

ÇILGIN BİR İHTİYARIN
GÜNÇESİ

CAN

ROMAN

TÜRKÇESİ
NİLİ TLABAR

Cuniçiro Tanizaki
ÇILGIN BİR
İHTİYARIN
GÜNCEİ

Can Yayınları: 1539
Modern Klasikler: 123

Diary of A Mad Old Man, Junichiro Tanizaki
© Nili Tlabar, 1982
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 1982

1. basım: 1982
2. basım: Şubat 2006

Yayına Hazırlayan: Pınar Savaş

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Gülay Yıldız
Düzeltili: Nurten Sönmezcan
Montaj: İlker Sipahi

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Şefik Matbaası

ISBN 975-07-0615-3

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Cuniçiro Tanizaki
ÇILGIN BİR
İHTİYARIN
GÜNÇESİ

ROMAN

Türkçesi
NİLİ TLABAR

CAN YAYINLARI

16 Haziran

Bu akşam Kabuki'ye¹ gittim. Yalnız *Sukeroku*'yu görmek istiyordum, programın gerisini görmeye hiç niyetim yoktu. Başroldeki Kanya ilgimi çekmiyordu; ama Agemaki rolünü Tossho oynuyordu, onun sahnede orospu rolünü çok iyi canlandıracağını biliyordum. Karımla ve gelinim Satsuko'yla birlikte gittik; oğlum Jokichi de iş çıkışı bize katıldı. Oynanan oyunu karım da ben de biliyorduk, Satsuko daha önce görmemişti. Karım emin değil ama, başrolde Danjuro'yu bile görmüş olabileceğini sanıyor. Bense gördüğümü çok iyi anımsıyorum. Sanırım 1897'deydi, on üç-on dört yaşlarındaydım. Danjuro'nun son Sukeroku'suydu. Danjuro 1903'te öldü. O zamanlar, Tokyo'nun Honjo kesiminde oturuyorduk; tanınmış bir resim mağazasının önünden geçtiğimi anımsıyorum –neydi adı?– vitrininde Sukeroku'nun üçe katlanan bir resmi vardı.

Kanya bu rolü ilk kez oynuyor olmalıydı; hiç hoşuma gitmedi. Son zamanlarda tüm erkek oyuncular tayt giyiyor... Taytlar kırıştıkça etkisi de bozuluyor. Bacaklarını pudralayıp çıplak bıraksalar daha iyi olacak.

Tossho'yu Agemaki rolünde çok beğendim. Yalnız onu görmek için bile gitmeye değer. Başkaları bu rolü daha iyi oynayabilirler, ama uzun süredir

¹ *Kabuki*: Geleneksel Japon tiyatrosu. Oyuncuların hepsi erkektir. (Çev.)

böylesine güzel bir Agemaki görmemiştim. Eşcinselliğe yatkınlığım yok, ama son zamanlarda kadın rolüne giren Kabuki oyuncularını anlaşılmaz bir biçimde çekiyor beni. Sahne dışında değil, yalnızca sahnede. Kadının kılığında olmadıkları zaman hiç ilgimi çekmiyorlar. Yine de düşününce, belki de bazı eğilimlerim vardır diyorum.

Gençken öyle bir deneyimim olmuştu, ama bir kez. Wakayama Chidori adında, kadının rollerine çıkan genç ve yakışıklı bir erkek oyuncu vardı. İlk kez Nakasu'daki Masago Tiyatrosu'nda sahneye çıkmıştı; biraz yaşlandıktan sonra Arashi Yoshizaburo'nun karşısında oynamaya başlamıştı. Yaşlanmıştı dediğim, otuz yaşlarındaydı; güzelliğinden hiçbir şey yitirmemişti; güzelliğinin doruğunda bir kadına benziyordu ve erkek olduğuna dünyada inanılmazdı. Koyo'nun *Yaz Giysisi* adlı yapıtında, kız rolünde çok çekiciydi. Şakayla karışık bir Çayhane hanımına bir akşam kendisini çıkarmak istediğimi, ama sahnedeki giysileriyle olmasını, belki yatakta da denemek isteyebileceğimi söyledim. "Sizin için ayarlayabilirim," dedi ve ayarladı. Her şey yolunda gitti. Onunla yatmak herhangi bir geysayla yatmak gibiydi. Gösterişli iç çamaşırıyla yatağa girdi; perüğünü çıkarmadan başını loş odadaki tahta yastığa yasladı. Şaşırtıcı bir deneyimdi ve olağanüstü bir tekniği vardı. Hünsa falan değildi; kusursuz bir erkekti. Ancak tekniği erkek olduğunu unutturuyordu.

Tekniği ne denli iyi olursa olsun, bu tür şeyler pek hoşuma gitmediğinden, tek bir deney, merakımı gidermişti. Bir daha yinelemedim. Şimdi yetmiş yedi yaşındayım; bu tür ilişkiler kurabilecek durumda olmadığım halde, neden pantolonlu güzel kızlar-

dan çok, kadın giysileri içindeki yakışıklı erkekler ilgimi çekiyor anlayamıyorum. Wakayama Chidori'ye ilişkin anılarım mı canlandı acaba? Sanmıyorum. Kudretsiz bir yaşlı erkeğin cinsel yaşamıyla ilişkisi olsa gerek – kudretsiz de olsa bir tür cinsel yaşamı oluyor insanın.

Elim yoruldu... bugünlük burada bırakıyorum...

17 Haziran

Dün olanlara biraz daha ekleyeyim. Gerçi gece yağmur yağıyordu, ama –yağmur mevsimi başladı– sıcak çok bunaltıcıydı. Tiyatroda soğutucu vardı, ama bana hiç yaramıyor. Sol elimdeki sinir ağrıları iyice arttı, tenimdeki uyuşmalar da daha kötüleşti. Elim, bileğimden parmak uçlarıma kadar her zaman ağrır, ama dün gece ağrı dirseğime kadar yayıldı; omzuma kadar ulaştı.

“Bak, demedim mi sana,” dedi karım. “Ama beni hiç dinlemezsin ki. Gitmeye değer miydi, hele böylesine ikinci sınıf bir gösteriye.”

“Yok canım, o kadar da kötü değildi,” dedim. “Agemaki’yi seyretmek bile bana ağrılarımı unutturuyor.”

Karım azarladıkça ben de inatlaştım, ama kolum giderek soğuyordu. Gevşek dokunmuş ipekten çamaşırlarımın üstüne yine gevşek dokunmuş yünden astarsız bir kimono ve onun üzerine de ham ipekten yazlık bir ceket giymiştim, sol elimde gri bir yün eldiven, avucumda da mendile sarılı bir cep ısıtıcısı vardı.

“Babamın ne demek istediğini anlıyorum,” dedi Satsuko. “Tossho çok iyi oynuyordu.”

“Sevgilim...” diye başladı Jokichi, sonra ses tonunu değiştirerek, “Satsuko, gerçekten onun oyununu beğendin mi?” diye sordu.

“Oyununu bilmem, ama öylesine güzel ki. Baba, yarın matineye gidelim mi, ne dersiniz? *Amijima'da Ařk İntiharları*'nın Çayhane sahnesini oynayacaklar. Tossho o role çok yakışır. Yarın gitmek ister misiniz? Daha beklersek sıcaklar bastıracak.”

Aslında kolum çok sıkıntı veriyordu, matineye gitmeye niyetim yoktu, ama karımın dırdırı sırf ona inat olsun diye gitmeme neden oldu. Gelinim Satsuko duygularımı çok çabuk kavırıyor. Karımla anlaşamamasının en büyük nedeni böyle anlarda bana yanaşabilmesi. Tossho'yu beğeniyor mu bilmem, ama başrolü oynayan Danko onu daha çok ilgilendirir sanırım.

Öğleden sonraki programda Çayhane sahnesi ikide başladı ve üçü yirmi geçe bitti. Hava dünden de sıcaktı ve güneş kavruruyordu. Sıcak da kaygı veriyordu, ama asıl beni düşündüren soğutucunun koluma yapacağı etkiydi. Sonrasında daha kötü ağrılar çekecektim. şoför yola erken çıkmamızı istedi: “Dün gece bir şey olmadı, ama günün bu saatinde ya Parlamento ya da Amerikan Elçilięi önünde bir gösteri vardır,” dedi. Saat birde yola çıkmak zorunda kaldık. Yalnız üçümüzüzdük, Jokichi gelmedi.

Neyse çok gecikmeden gittik. Oyun öncesi prova sürüyordu, bitinceye kadar lokantaya girdik. Satsuko ve karım dondurma yediler; kendime de ısmarladım, ama karım yedirmedi. Çayhane sahnesinde Koharu rolünde Tossho, Jihei rolünde Danko ve Magoemon rolünde Tossho; Jihel rolünde Danko ve Magoemon rolünde Ennosuke oynuyordu. Yıllar

önce Shintomi Tiyatrosu'nda Magoemon rolünde Ennosuke'nin babası, Koharu rolünde de Baiko oynamışlardı. Danko, Jinei rolüne çok odaklanmıştı, tüm varlığını ortaya koyduğunu gördüm, ama dik-katini bu kadar çok rolüne vermesi sonunda onu gergin ve sinirli yapmıştı. Genç bir oyuncu böylesi-ne ağır bir rolü ancak böyle oynayabilir. Çabaları umarım sonunda onu iyi bir yöne doğru götürür. Ama, Osakalı bir adam yerine Edo repertuarından bir rol seçseydi daha iyi olurdu. Tossho bugün de çok güzeldi, ama bence Agemaki rolünde çok daha iyiydi. Programın üçüncü bölümüne kalmadık.

Karımın karşı koyacağını bilerek, “Madem buraya kadar geldik, büyük mağazaya uğrayalım,” dedim. Ve tabii karşı koydu.

“Yeterince soğutucu altında kaldın. Hava çok sıcak, doğru eve gitmelisin.”

“Görüyor musun,” diyerek bastonumun ucunu gösterdim. “Demiri düştü. Neden bilmiyorum, ama hiç dayanmıyorlar. Bir baston ancak iki ya da üç yıl gidiyor. Isetan'da belki hoşuma gidecek bir baston bulabilirim.”

Aslında aklıma başka bir şey gelmişti, ama söylemedim. Şoförüne “Nomura, geri dönerken yolda-ki gösterileri atlatabilir miyiz?” dedim.

“Sanırım, efendim,” dedi. Bizim şoföre bakarsanız, öğrenci birliğinin bir fraksiyonu bugün sokaklara dökülecekti; saat ikide Hibiya Parkı'nda toplanacaklar, oradan Parlamento'ya ve Kent Polis Merkezi'ne yürüyeceklerdi. Kentin o kesiminden geçmezsek gösterileri atlatabilirdik.

Erkek bölümü üçüncü kattaydı, aradığım bastonu bulamadım. Yaz indirimli satışları başlamıştı, mağaza çok kalabalıktı. Ünlü modacıların yarattığı

“İtalyan modeli” yazlık giysiler gösteriliyordu. Satsuka çok güzel olduklarını söylüyor, bırakıp gitmek istemiyordu. Üç bin papel verip ona Cardin’in ipek bir eşarbını aldım.

“Şunlara bayılıyorum, ama çok pahalı,” diyerek iç çekiyor ve bej süetten çevresi safire benzer taşlarla çevrili yabancı malı bir çantaya bakıyordu. Fiyatı yirmi küsur bin liraydı.

“Jokichi alsın sana. O kadar parası vardır.”

“Olanaksız. Çok cimri o.”

Saat beşte Ginza’ya akşam yemeğine gitmeyi önerdim.

“Ginza’da nereye?” diye sordu karım.

“Hamasaku’ya gidelim: Çoktandır canım yılan-balığı çekiyor.”

Satsuko’ya telefon edip yer ayırtmasını ve bulabilirse Jokichi’yi de saat altıda oraya çağırmasını söyledim. Nomura göstericilerin dağılmadan önce, saat onda Ginza’da olacaklarını söyledi. Hemen gidersek, saat sekize doğru eve dönebilecek ve herhangi bir sıkıntıyla karşılaşmayacaktık. Kentin merkezine, Saray’ın öte yakasından gidebilecektik...

18 Haziran

(Dünden devam)

Saat altıda Hamasaku’daydık. Jokichi gelmişti bile. Karım ve ben yan yana oturduk; onun ötesine Satsuko ile Jokichi oturdu. Biz yeşil çay içerken, gençler bira içtiler. Biz önden soğuk fasulye ezmesi yerken, onlar içkilerine uygun başka şeyler yediler. Ben balık salatası da istedim. Karımla Jokichi ince dilinmiş tatlı su balığı yerken, Satsuko ile ben erikli

hamo ısmarladık. Ben tek başıma ızgara yılanbalığı yerken, öbür üçü ızgara tatlı su balığı ısmarladılar; dördümüz de mantar oqraten ve patlıcan yahni istedik.

“Canım bir şeyler daha istiyor,” dedim.

“Doğru mu?” diye inanmazcasına sordu karım. “Doymadın mı?”

“Açlıktan değil, ama ne zaman buraya gelsek canım Kyoto yemekleri çekiyor.”

“Guji de var, gördüm,” dedi Jokichi.

“Baba, bunu bitirmek ister misiniz?” Satsuko *hamo*’suna dokunmamıştı. Gerisini bana vermek için bir ya da iki dilim yemişti. Aslında dün gece lokantaya gitmek istememin nedeni belki de Satsuko’nun artıklarını yemek içindi.

“İyi, güzel de, benimkisini öyle bir mideye indirmişim ki, erikli sosumu kaldırmışlar.”

“Benim erikli sosum kalmış biraz.” Satsuko, hamo ile birlikte erik salçasını da uzattı. “Size bir tane daha getirmelerini söyleyeyim mi?”

“İstemez, bu yeter.”

Hamo’dan pek yememişti, ama erik salçasını tabağına rastgele sıvamıştı; bir hanıma yakışmazdı bu. Bilerek yapmış olabilir.

“Tatlı su balığının sevdiğin yeri, bak,” diyerek karım da bir parça uzattı. Balığı çok güzel ayıklar; kafasını, kuyruğunu bırakarak her bir yanını yer, tabağı kedi yalamışçasına tertemiz bırakır. İç organlarını da bana verir.

Satsuko, “Benimkileri de alabilirsiniz. Ben balık yemesini pek bilmiyorum, onun için Anne hanımınki gibi temiz değil,” dedi.

Hem de nasıl. Balıktan tabağında artakalanlar, erik salçasından da kötü durumdaydı. Bunun da bir

anlamı olsa gerek, diye düşündüm.

Konuşma arasında, Jokichi, birkaç gün sonra bir iş için Hokkaido'ya gideceğini söyledi. Bir hafta kadar kalacaktı. Satsuko'yu da götürmek istiyordu. Satsuko biraz düşündükten sonra, Hokkaido'yu yazın çok görmek istediğini, ama ayın yirmi sekizinde Haruhisa ile boks maçına gitmeye söz verdiğini söyledi. Jokichi, "Eh," deyip geçiştirdi. Saat yedi buçuğa doğru eve döndük.

Bu sabah Keisuke okula ve Jokichi işe gittikten sonra bahçedeki çardağa çıktım. Çardak yüz metre uzakta, ama bacaklarım giderek zayıflıyor, yürümek günden güne güçleşiyor benim için. Yağmur mevsiminde havanın neminin etkisi de var, ama geçen yıl bu zamanlar bu kadar sıkıntı vermiyordu. Bacaklarım kollarım gibi ağırlı ve duyarlı değil, ama sanki bir yük taşıyormuşum gibi kendi ağırlıkları var. Ağırlık zaman zaman dizkapaklarımda, zaman zaman baldırlarımda iç kesimlerinde, zaman zaman da tabanlarımda yoğunlaşıyor; her gün yer değiştiriyor. Doktorların bu konuda da düşünceleri değişik. Bir tanesi hâlâ birkaç yıl önce geçirmiş olduğum hafif kalp sıkıntısının izlerini taşıdığımı, beynimde bacaklarımı etkileyen bir değişiklik olduğunu söylüyor. Röntgenin çekildiği zaman, boyun ve bel kemiklerimde çarpıklık olduğu ortaya çıkmış ve boynumdan asılı meyilli bir yatakta yatıp geçici bir süre alçıya benzer plastik bir boyunluk takmam önerilmişti. Cendereye girmekten hiç hoşlanmam; bu yüzden bacağımdaki sıkıntılara katlanıyorum. Yürümek güç gelse de, her gün yürüyüş yapıyorum. Yürümeyi bırakırsam bacaklarım kullanılmaz duruma gelirmiş. Dengemi bambudan bir bastonla sağlıyorum, ama genellikle ya Satsuko ya bir hastabakıcı

ya da bir başkası eşlik ediyor. Bu sabah Satsuko eşlik etti.

“Satsuko, al şunu.” Çardakta dinlenirken, kimonomun kolundan iyice katlanmış paraları çıkarıp avucuna sıkıştırdım.

“Bu ne?”

“Bununla dün gördüğün çantayı alabilirsin.”

“Çok iyisiniz.” Çabucak parayı yakasına sıkıştırdı.

“Karım çantayı elinde görürse benim aldığım-
dan kuşkulandır.”

“Anne hanım mağazadayken çantayı görmedi.
Önden gidiyordu.”

Düşünüyorum da, Satsuko haklı.

19 Haziran

Bugün pazar ama Jokichi bu sabah iş gezisi için Hanedan Havaalanı'na gitti. O çıkar çıkmaz, Satsuko, arabaya atlayıp evden uzaklaştı. Araba artık onun özel arabası oldu. Öylesine hızlı sürüyor ki tümümüz onun kullandığı arabaya binmeye korkuyoruz. Havaalanına gitmiyordu. Alışveriş merkezine, sinemaya, Alain Delon'u görmeye gidiyordu; herhalde yine Haruhisa ile birlikte, Keisuke, evin içinde yalnız başına mızımızlanıp duruyordu. Tsujido'dan gelecek, Kugako ve çocuklarını sabırsızlıkla bekliyor olmalı.

Saat biri biraz geçe Dr. Sugita beni yoklamaya geldi. Ağrılarım öylesine arttı ki Bayan Sasaki telefon edip doktoru çağırmak zorunda kaldı. Dr. Kajiura'nın Tokyo Üniversite Hastanesi'ndeki gözlemine göre, bu çektiğim ağrılar sinirsel ya da

romatizmal bir durumun başlangıcı olabilirmiş. Dr. Sugita'nın önerisi üzerine, geçen gün, röntgen çektiler ortopedik inceleme için Toranomom Hastanesi'ne gittim. Kolumdaki dayanılmaz ağrı ve boyun gerisindeki omurgada görülen gölgeden ötürü kanser olabileceğimi söyleyerek beni şaşırttılar; boynumdan tomografik röntgen bile aldılar. Şansım varmış kanser değilmiş, ama boynumdaki altıncı ve yedinci omurlarda çarpıklık varmış; belkemiğim de çarpıkmiş, ama o kadar önemli değilmiş. Kolumdaki ağrı ve duyarsızlık bundan ileri geldiği için otuz derece eğik, kaygan bir tahta ve altında gidip gelen tekerlekleri olan özel bir yatakta yatıp bakılmam gerekiyormuş. Başlangıçta sabah ve akşam on beşer dakikadan günde iki kez "Gilsson askısı"na alınıp gövdemin ağırlığınca çekilecektim. Tıbbî aletler bölümüne ısmarlanacak özel bir boyun askısı bu. Bu jimnastiği her gün, süresini artırarak iki-üç ay sürdürebilirim iyileşecekmişim. Bu sıcakta böylesine bir girişime hiç niyetim yok, ama Dr. Sugita iyi bir tedavi olur diye zorlayıp duruyor. Yapabilir miyim bilmiyorum, ama bir marangoz ile tıbbî alet uzmanı çağırdım, aleti yaptıracağım.

Kugako ikiye doğru geldi. Küçük çocuklarından ikisi vardı yanında, üçüncüsü beysbol maçına mı ne gitmiş. Akiko ile Natsuji soluğu Keisuke'nin odasında aldılar. Hayvanat bahçesine gitmek için hazırlık yapıyorlar sanırım. Kugako kapıdan başını uzatıp merhaba dedi bana; şimdi her zaman olduğu gibi karımla oturmuş konuşuyorlar içeride.

Bugün yazacak başka bir şey olmadığı için uzun zamandır kafamı kurcalayan düşüncelerimi aktarmak istiyorum.

Belki herkes yaşlılığında böyledir; son günlerde

her gün kendi ölümümü düşünüyorum. Bu düşünceler benim için çok yeni sayılmaz. Yirmi yaşından bu yana sık sık ölümü düşünürüm, ama bugünlerde daha da sıklaştı. Günde iki-üç kez, “Belki de bugün ölürüm,” diye kuruyorum. Korktuğum falan yok; eskiden korkardım ölümden, şimdiyse bir ölçüde keyif bile alıyorum. Son dakikalarımın nasıl geçeceğini, ölümünden sonra neler olacağını düşünüyorum. Tabutumu, Aoyama Mezarlığı’nda cenaze töreni alanında, evdeki bahçeye bakan on sedirlik odaya koymalarını istiyorum. Günnük yakmak için geleceklere kolaylık olur; ana kapıdan girerek iç kapıya, oradan da basamaklara geçerler. Klarnet ya da flütle Shino türü müzik istemem, ama Tomiyama Seikin gibi birisinin, “Seher Vakti Ay”a benzer bir şey söylemesini isterim. Sesi kulaklarımda:

*Kayıdaki çamların arasından yarı gizli
Ay denize doğru batar,
Düşler dünyasından sıyrılıp
Cennetin dupduru pırlıtısına kavuşmak için.*

Ölmüş olacağım, ama sanki o zaman da işitirmişim gibime geliyor. Karımın ağlamasını duyuyorum. Kendileriyle hiç geçinemediğim halde kızlarım Itsuko ile Kugako da hıçkırıyorlar: Satsuko sakin, ama belki ağlayarak orada bulunanları şaşırtır. Belki de ağlıyormuş gibi yapar. Ölünce yüzüm nasıl olacak merak ediyorum. Şimdiki gibi dolgun, biraz itici bile olmasını isterim...

Tam bunları yazarken karım, Kugako ile içeri girdi, Kukago’nun benden bir isteği olduğunu söyledi.

Kugako’nun isteği şu: En büyük oğlu Tsutomu,

bir yavuklu bulmuş, evlenmek istiyormuş. Daha çok genç. Üniversitenin ikinci sınıfında. Ana-baba da onun evlenmesinden yanaymışlar. Ama gençler kendilerine ayrı bir ev bulup yanlarından ayrılacaklar diye kaygılanıyorlarmış. Tsutomu üniversiteyi bitirip bir iş bulana kadar onunla birlikte oturmak istiyorlarmış. Ancak, Tsujido'daki şimdiki evleri yeterince geniş değilmiş. Ev şu anda bile Kugako, kocası ve üç çocuklarına dar geliyormuş. Tsutomu karısını alıp yanlarına gelirse bir süre sonra da çocukları olurmuş. Bu koşullar altında daha geniş ve daha modern bir eve taşınmaları gerekiyormuş. Tsujido'da, beş-altı sokak ötede, tam istedikleri gibi bir ev satılıyormuş ve bu evi alabilmek için para toparlamaya çalışıyorlarmış. İki ya da üç milyon *yen*'e¹ daha gereksinimleri varmış. Belki bir milyon bulabilirlermiş, ama ondan ötesi çok zormuş. Tabii ki kocası kayınbabasından para istemiyormuş. Bankadan borç alacaklarmış, ama peşin faiz için kayınbabası yirmi bin *yen* ödünç verebilir miymiş ve bu parayı gelecek yılın sonundan önce ödeyeceklermiş.

“Devlet tahvillerin vardır; var değil mi? Onları satamaz mısınız?” diye sordum.

“Tahvilleri satarsak beş parasız kalırız.”

“Çok haklısınız, onlara dokunmayın,” diye karım söze karıştı.

“Onları olağanüstü durumlar için saklamak istiyoruz.”

“Ne söylüyorsun sen. Kocan daha kırklarında. Bu yaşta nasıl böyle ürkek olabiliyorsun?”

Karım, “Kugako evlendiği günden bu yana senden hiçbir şey istemedi,” dedi. “İlk kez bir şey istiyor. Vermen gerekmez mi?”

¹ *Yen*: Japon para birimi.

“Yirmi bin yen diyor, ama ondan sonra gelecek dörtte biri ödeyemezlerse ne yapacaklar?”

“Onu o zaman düşünürüz.”

“Bu işin sonu gelmez.”

“Kugako'nun kocası sanırım sana sıkıntı vermez. Şu anda biraz yardım edersen evi kaçırmayacaklar.”

“Faiz parasını sen bulamaz mısınız onlara?” diye karıma sordum.

“Benden böyle bir şey nasıl isteyebilirsin? Satsuko'ya daha yeni araba aldın.”

Bu söze çok kızdım; bu isteği geri çevirmeye karar verdim. O zaman yatıştım biraz.

“Bir düşüneyim,” dedim.

“Bugün cevap veremez misin,” diye karım direndi.

“Bu ara çok masraflarım var,” dedim.

Aralarında bir şeyler mırıldanarak birlikte odadan çıktılar.

Tam da yanıma gelecek zamanı bulmuşlardı. Her neyse düşüncelerimi biraz daha deşsem.

Elli yaşına kadar ölümden daha çok korktuğum bir şey yoktu, ama şimdi öyle değil. Belki de artık yaşamaktan bıktım; ölsem de bir şey değişmez gibime geliyor. Geçen gün, Toranomom Hastanesi'nde kanserden kuşkulandıkları zaman, karım ve Bayan Sasaki sapsarı kesildiler; oysa ben sakindim. Böyle bir anda bile sakin olabilmem şaşırtıcı. Bir anda uzun, ama gerçekten uzun yaşamımın sonuna geldiğim için rahatlamıştım. Hayata sarılıp yapışmaya hiç niyetim yok, ama yaşadığım sürece karşı cinsin albenisine kapılmadan edemiyorum. Öleceğim âna kadar da böyle süreceğine inanıyorum. Kuhara Fusanosuke gibi doksan yaşında çocuk sahibi olmak

gücü bende yok; şimdiden güçsüzüm o konuda. Yine de her türlü dolaylı ve çarpık yoldan cinsel uyarılar hoşuma gidiyor. Şu anda yalnızca bu zevk bir de yemek yeme zevki için yaşıyorum. Kafamdan geçenleri biraz sezinleyebilen yalnızca Satsuko var. Evde bir tek o anlayabiliyor beni. Belli belirsiz davranışlarla ne tepki göstereceğimi izler bir durumu var.

Çirkin, buruşuk, yaşlı bir adam olduğumu çok iyi biliyorum. Geceleri yatmadan önce, takma dişlerimi çıkarıp aynaya baktığım zaman gördüğüm surat, gerçekten garip. İki çenemde de bana ait neredeyse tek diş kalmadı. Diş etim bile yok. Ağzımı kapatınca dudaklarım dümdüz yapışıyor, burnum çeneme düşüyor. Ben bile, bu ben miyim, diye şaşır kalıyorum. Maymunlar bile böylesine çirkin değil. Bu suratla insan bir kadını çekebileceğini umabilir mi? Yine de iyi yanları var. Böylesine yaşlı bir adamın bu tür istekleri olamayacağını sananlar boş bulunuyorlar. Aslında bu durumdan yararlanacak ya da sömürebilecek kudretim de yok, ama hiçbir kuşku yaratmadan güzel bir kadının yakınında durabiliyorum. Kendi yetersizliğime karşın, o kadının bir adamla ilgilenmesi konusunda onu uyarıyorum ve tüm evi altüst ederek sonsuz zevk alıyorum.

20 Haziran

Oğlum Jokichi, artık eskisi kadar Satsuko'ya âşık değil. Keisuke doğalı beri, ona olan aşkı sanki sönmeye başladı. Sık sık iş gezilerine gidiyor ve Tokyo'dayken bile yemeklere, eğlencelere katılarak

eve geç saatlerde dönüyor. Kesin değil, ama yeni birisini bulmuş olabilir. Bugünlerde kadınlardan çok işiyle ilgili olmalı. Bir zamanlar Satsuko ile birbirlerine çok âşıktılar; maymun iştahlılığını benden almış olabilir.

Karım bu evliliğe karşı çıkmıştı; bense insanların kendi istediklerini yapmalarından yana olduğumdan karışmadım. Satsuko, Nichigeiki'deki gazinoda koroda şarkı söylediğini anlatmıştı. Altı ay kadar. Ondan önce ne yaptı acaba? Asakusa'da bir gece kulübünde çalışmış olabilir.

Bir keresinde, "Parmaklarının ucunda dans edebilir misin?" diye sordum.

"Hayır, artık etmiyorum," dedi. "Bir-iki yıl ders aldım, balerin olmak için. Artık parmaklarımın ucuna bile kalkmam belki."

"O kadar çalıştıktan sonra neden vazgeçtin?"

"Ayaklarımı bozuyordu. Çok çirkinleşmişlerdi."

"Demek, ondan vazgeçtin?"

"Ayaklarımın çirkinleşmesini hiç istemem."

"Nasıl olmalılar?"

"Çirkinleşmemeli.. Parmak uçları nasırlaşıyor şişiyor ve tırnaklar düşüyor."

"Ama ayakların şimdi güzel."

"Eskiden çok daha güzeldi. Nasırlar öylesine çirkinleştirmişti ki, dansı bıraktıktan sonra düzeltmek için akla gelebilecek her şeyi yaptım; her gün her gün süngertaşı, törpü kullandım. Yine de eskisi gibi değil."

"Gerçekten mi? Göster bakayım."

Çıplak ayaklarına dokunmak için bu şansı kaçıramazdım. İki bacağına sedire uzattı ve naylon çoraplarını çıkartarak ayaklarını gösterdi. Ayaklarını kucağıma çekerek her parmağını tek tek avuçladım.

1949 İMPARATORLUK ÖDÜLÜ

CUNIÇİRO TANİZAKİ

ÇILGIN BİR İHTİYARIN GÜNCESESİ

ROMAN

Utsugi, 77 yaşında, kendini emekliye ayırmış bir işadamıdır. Bedeni dayanılmaz acılar içindedir, ama eski bir dansçı olan gelinine de dayanılmaz bir istek duymaktadır. Utsugi'nin güncesinde, yalnızca yaşama uğraşı veren 'çılgın bir ihtiyar'ın erotik fantezilerini değil, sevdalı bir adamın delikanlıca azgınlıklarını da okuyacaksınız. ***Çılgın Bir İhtiyarın Güncesi***, yaşama coşkusu ile cinsel tutkunun birbirini körüklediği bir yapıt. Çağdaş Japon edebiyatının en çarpıcı yazarlarından **Cuniçiro Tanizaki**, 1949'da ülkesinin en saygın edebiyat ödülü olan 'İmparatorluk Ödülü'ne değer görülmüştü. Tüm yaşamı boyunca, geleneksel Japon güzellik ideallerini korumaya çalıştı. Klasik Japon edebiyatının çağdaş bir temsilcisi sayılabilecek *Tanizaki*'nin bu olgunluk dönemi romanında, eski ile yeni arasındaki çatışmanın yaşamdaki yansımalarını da bulacaksınız.

KAPAK RESMİ: UTAMARO

ISBN 975-07-0615-3

9 789750 706158

<http://www.canyayinlari.com>

KDV İÇİNDEDİR